

nevajgluj

**Spolupráce obcí
s kolektivním systémem NEVAJGLUJ a.s.**

DNY MALÝCH OBCÍ

Praha, 20. 3. 2025

Rozšířená odpovědnost výrobců (EPR)

- **Implementace směrnice EU 2019/904** o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí
  - **Zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí** („zákon o jednorázových plastech“)
  - Vyhláška č. 47/2023 Sb. (upřesňuje rozsah a způsob plnění povinností)
- Pro tabákové výrobky s filtry, filtry uváděné na trh pro použití v kombinaci s tabákovými výrobky se zavádí povinnosti výrobce:
  - **Vést evidenci** množství vybraných plastových **výrobků**, které uvedl na trh (§7)
  - **Označování** vybraných plastových **výrobků** pro konečné spotřebitele (§8)
  - **Osvětová činnost** - provádění informačních „antilitteringových“ kampaní (informování konečného uživatele a změnu spotřebitelského chování za účelem snížení množství odpadu z vybraných plastových výrobků, kterého se koneční uživatelé zbavují mimo místa určená k jeho odkládání (§9)
  - **Úhrada nákladů obcím** (§10)
  - **Zaslat** ministerstvu každoročně **údaje o množství odpadu z těchto vybraných plastových výrobků soustředovaného v rámci obecních systémů** odpadového hospodářství v obcích a další údaje v Roční zprávě
- Obdobné povinnosti zavádí zákon i pro výrobce hygienických ubrousků a balonků
- **Výrobci mají možnost vytvoření kolektivního systému** (společné řešení osvětové činnosti, úhrada nákladů obcím)
  - Březen 2023 – založena NEVAJGLUJ a.s. 4 největšími tabákovými výrobci
  - Začátek července 2023 – žádost o oprávnění k provozování kolektivního plnění
  - **Říjen 2023 - zahájení činnosti kolektivního systému**
  - Listopad-prosinec 2023 – uzavírání smluv s obcemi

Tabákový výrobek podle zákona = **filtr**, jehož hlavní složkou je **acetát celulózy** (případně v menší míře i další druhy plastů).

Jedná se o bioplasty vyrobené z přírodních polymerů (dřevní buničina). Biodegradabilita, resp. odbouratelnost filtrů je malá, v životním prostředí se rozkládají a zůstávají v něm jako mikroplasty. Produkty z kouření obsažené ve filtru mohou mít negativní dopad na životní prostředí.

Uklidme Česko – doba rozkladu

Povinnosti kolektivního systému

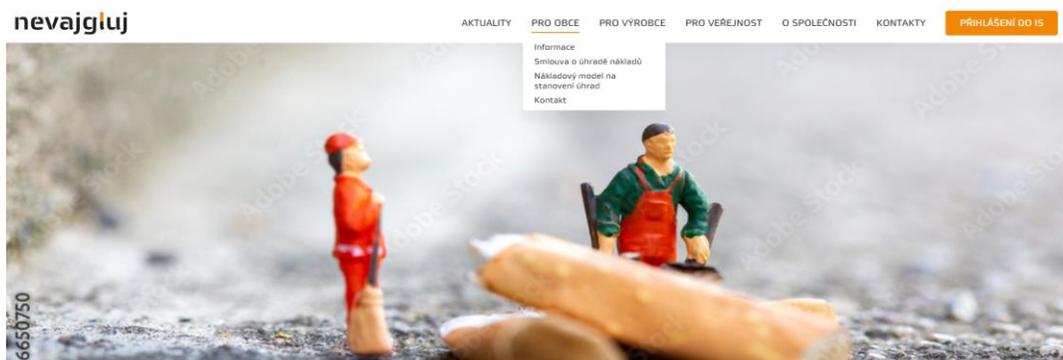
- **Kolektivní systém pro výrobce tabákových výrobků s filtry** vznikl podle zákona č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí („zákon o jednorázových plastech“)
- Zahájení činnosti **10. 10. 2023** na základě Rozhodnutí MŽP o oprávnění k provozování kolektivního systému NEVAJGLUJ a.s. (č.j. MZP/2023/740/6025)
- Hlavní povinnosti NEVAJGLUJ a.s. je zajistit pro výrobce plnění zákonných povinností. Jedná se o:
  - **Úhradu nákladů obcím na úklid nedopalků** a následné nakládání s odpady z úklidů
  - **Úhradu nákladů obcím na provoz odpadkových košů** a sběrných prostředků (popelníky), do kterých lze odkládat nedopalky
  - Kolektivní systém musí uzavřít do 3 let od udělení oprávnění smlouvy s 90 % obcí ČR (90 % obyvatel ČR)
- Další povinností je provádět **osvětovou činnost zaměřenou na boj proti litteringu** (volně pohozený odpad) a **výchovu kuřáků ke správnému odkládání nedopalků** do určených nádob (koše, popelníky)

Povinnosti obce

- Pokud návrh na uzavření smlouvy o úhradě nákladů obci předložený obci kolektivním systémem odpovídá požadavkům stanoveným zákonem, **poskytne obec** kolektivnímu systému **součinnost**, kterou lze po obci spravedlivě požadovat, **směřující k uzavření smlouvy** mezi obcí a kolektivním systémem.
- **Obec**, se kterou má výrobce/kolektivní systém uzavřenou smlouvu o úhradě nákladů obci, **poskytne výrobci součinnost k získání těchto údajů**:
  - Odděleně náklady spojené s úklidem veřejných prostranství, náklady na provoz odpadkových košů, příp. popelníků a jiných sběrných prostředků, do kterých obec umožňuje odkládání odpadů z tabákových výrobků,
  - Odděleně údaje o produkci odpadů z úklidů, o produkci odpadů z košů příp. popelníků a jiných sběrných prostředků
  - **Tyto údaje jsou součástí Ročního (i vstupního) dotazníku, který obec vyplňuje 1x ročně**

Smlouvy s obcemi

- Kolektivní systém NEVAJGLUJ pravidelně obesílá všechny obce v ČR nabídkou na uzavření smlouvy.
- Během 11-12/2023 bylo uzavřeno celkem 540 smluv s obcemi a městy, ve kterých žije kolem 3,1 mil. obyvatel. Těmto obcím bylo vyplaceno v pololetí 2024 celkem cca 29 mil. Kč.
- Nyní má NEVAJGLUJ a.s. uzavřeno 1342 smluv (cca 21 % obcí ČR) s cca 7,4 mil. obyvatel (cca 68 % obyvatel ČR). Téměř polovinu představují smlouvy s menšími obcemi do 1 tis. obyvatel.
- Co znamená smlouva pro obec:
  - Obec zajišťuje v rámci svých běžných činností úklid obce a případně provoz odpadkových košů.
  - 1x ročně poskytne NEVAJGLUJ údaje o úklidech a nákladech s nimi spojených (roční dotazník). **Údaje v dotazníku nejsou předmětem auditu** ze strany NEVAJGLUJ. Slouží k aktualizaci sazeb úhrad pro obce a ke statistice údajů pro MŽP.
  - 1x ročně obdrží úhradu (úklidy + koše), která se vypočte jako součin paušální sazby v Kč/obyvatel a počtu trvale hlášených obyvatel v obci. A to bez ohledu na rozsah úklidů a na skutečnost, zda obce provozují odpadkové koše či nikoliv
  - Obec může spolupracovat při osvětě obyvatel (bezplatné nálepky na koše, infomateriály, plakáty apod.). Soutěž pro obce s odměnami pro vítěze

vel. skupina	počet obcí	počet obyvatel
do 1000 ob.	657	319 070
1001-5000 ob.	454	974 099
5001-20000 ob.	168	1 575 281
nad 20000 ob.	63	4 549 046
celkem	1 342	7 417 496

Stanovení úhrady obcím a sazby úhrad

- Stanovení úhrady nákladů musí být co nejjednodušší, aby nevyžadovalo sběr speciálních podkladových dat od obcí a s tím související způsob kontroly a ověřování správnosti poskytnutých dat.
- Podle dosavadních průzkumů nákladů obcí a způsobu zajištění úklidů je zřejmé, že pro stanovení úhrady nelze vycházet z nákladů na úklidy a nakládání s odpady, ani z produkce odpadů v jednotlivých obcích.
- Úhrady jsou založeny na **paušálních platbách v Kč/obyvatel** v jednotlivých velikostních skupinách obcí
  - **Do 1000 obyv.**
  - **1001-5000 obyv.**
  - **5001-20 000 obyv.**
  - **Nad 20 000 obyv.**
- Stanovení počtu obyvatel v obci:
  - **Trvale žijící obyvatelé** (dle ČSÚ, data v dubnu k 1. 1. následujícího kalendářního roku)
    - *Počet nemovitých věcí zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášena žádná fyzická osoba - na každý objekt se počítá 1 osoba/rok (vychází ze skupiny poplatníků za KO dle zákona o místních poplatcích)*
- Úhrady se odvíjejí od parametrů:
  - **Náklady na provoz odpadkových košů** (zdroj dat – vstupní a roční výkazy obcí, data budou zpracována v nákladovém modelu, který určí průměrný náklad pro každou velikostní skupinu)
  - **Náklady na úklid veřejných prostranství** (zdroj dat – vstupní a roční výkazy obcí, data budou zpracována v nákladovém modelu, který určí průměrný náklad pro každou velikostní skupinu)
  - **% hmotn. zastoupení nedopalků v koších** (data z analýz odpadů)
  - **% hmotn. zastoupení nedopalků ve smetcích** (data z analýz odpadů) – pro obce do 5 000 ob. pouze výskyt v suchých smetcích, pro větší obce a města případně zohlednění podílu mokrych smetků
- Sazby se od r. 2023 zvýšily o 24 %, nejvíce v malých obcích (o cca 73 %). Pro rok 2025 je stanovena bonusová složka

SAZBY na rok 2025 v Kč/ob. (trvale hlášení obyvatelé)

	Do 1 000 ob.	1 001-5 000 ob.	5 001-20 000 ob.	Nad 20 000 ob.
Provoz košů	7,6	8,4	10,0	12,2
Úklid veř. prostranství	0,4	0,6	0,8	0,7

Bonus: administrativní příspěvek **1000 Kč/obec**

nevajgluj

Osvěta

KS je povinen zajistit osvětovou činnost, která je zaměřená na informování konečného uživatele a změnu spotřebitelského chování za účelem snížení množství odpadu z vybraných plastových výrobků uváděných výrobcí na trh, kterého se koneční uživatelé zbavují mimo místa určená k jeho odkládání.

- V r. 2024 a 2025 publikování osvětových článků v odborných časopisech a portálech, v mainstreamových médiích, jako je Deník, Blesk nebo MF Dnes.
- Máme vlastní webové stránky (Infoservis), FB, Instagram. Účastníme se různých setkání obcí, konferencí. Informace (billboardy, CLV plochy) na vybraných zastávkách MHD a dalších veřejných místech.
- Podcasty nejen o NEVAJGLUJ, ale i o litteringu na Radiu Blaník
- Byli jsme na letních rockových festivalech, úklidových akcích apod. Budeme i letos
- Realizujeme projekty s obcemi, poskytujeme materiály (lokální osvětové akce, nálepky na koše, osvětové texty, plakáty apod.)

Možnost bezplatného získání nálepek na koše a dalších osvětových materiálů (plakáty do vitrín, drobné dárky apod.) pro obce se smlouvou (více na www.nevajgluj.cz)

nevajgluj

**POMOZ
NEDOPALKŮM
DO KOŠE**

**Nedopalky
od cigaret patří
do koše**

Spolupráce s Uklidme Česko

- **NEVAJGLUJ a.s.** ve spolupráci s **Uklidme Česko** vyhlásila soutěž **Vajglobrání 2025**
- Hlavním cílem je motivovat dobrovolníky i širokou veřejnost v rámci akcí také k úklidu cigaretových nedopalků, které tvoří jeden z nejčastějších druhů odpadu odhazovaných v městských i přírodních oblastech. Snahou je rovněž zvýšit povědomí o negativním dopadu cigaretových nedopalků na životní prostředí.
- Soutěž probíhá od 1.3-30.4.2025 během jarních úklidových akcí Uklidme Česko.
- Účastníci soutěže na email soutez@nevajgluj.cz zašlou dvě fotografie – jednu „Před“ úklidem a druhou „Po“ úklidu zvoleného prostoru, kde nedopalky sbírali, společně se základními informacemi. V soutěži lze také získat bonusové body za uveřejnění fotografií na sociálních sítích a za spolupráci s obcí, kde úklid probíhal. Soutěž vyhodnotí odborná komise.
- Veškeré informace jsou na www.cisteulice.cz
- Co mohou účastníci vyhrát:
  1. místo – částka 10 000 Kč
  2. místo – částka 7 000 Kč
  3. místo – částka 4 000 Kč
  4. – 10. místo – věcné dárky

Soutěž Čisté obce s NEVAJGLUJ 2025

- **Cíl:** podpořit aktivní přístup obcí k udržování pořádku na veřejných prostranstvích omezením odhazování nedopalků a drobných odpadků
- Soutěž je určena všem obcím ČR, které mají s NEVAJGLUJ a.s. uzavřenou Smlouvu o úhradě nákladů
- Obec musí v termínu mezi 1.4. 2025 – 8.9. 2025 zorganizovat osvětovou aktivitu pro své občany a návštěvníky obce, která vede k omezení litteringu, tj. volnému odhazování nedopalků a drobných odpadků ve veřejném prostoru.
- Kladně je hodnoceno zapojení obyvatel do aktivity, její udržitelnost, environmentální dopad, zaměření na úklid nedopalků nebo například i účast obce v aplikaci „Kam s ním“. Další body jsou za zveřejnění na sociálních sítích (do 21.9.2025)
- Vyhlášení vítězů proběhne 9. října 2025 na **konferenci Littering – Jak na čisté obce**, pořádané NEVAJGLUJ a.s., kde budou zástupcům obcí s prvními třemi nejlépe ohodnocenými aktivitami předány šeky a dárky
- **Co mohou obce vyhrát?**
  1. místo – částka 60 000 Kč
  2. místo – částka 40 000 Kč
  3. místo – částka 20 000 Kč
  4. – 10. místo – částka 10 000 Kč a věcné dárky
- Veškeré informace k soutěži na www.nevajgluj.cz
- Informace ke konferenci www.cisteulice.cz

Těšíme se na spolupráci

Děkuji za pozornost

Martina Vrbová, ředitelka

Kontakt :

Barbora Fürstová, manažerka pro spolupráci s obcemi

mob. 608 01 91 51

e-mail: obce@nevajgluj.cz

www.nevajgluj.cz